

I Jornada Salut Planetària: per a un futur sostenible per a tots

Prescripció sostenible

Eva Roca. MFiC, EAP Penedès Rural Est.

Anna Fernández. MFiC, EAP Gavà 1.

Barcelona, 24 d'abril de 2025

Cicle de vida dels medicaments

Fabricació en països en vies de desenvolupament.

Disseny que minimitzi residus i permeti el seu reciclatge/reutilització.

“Logística” sostenible.

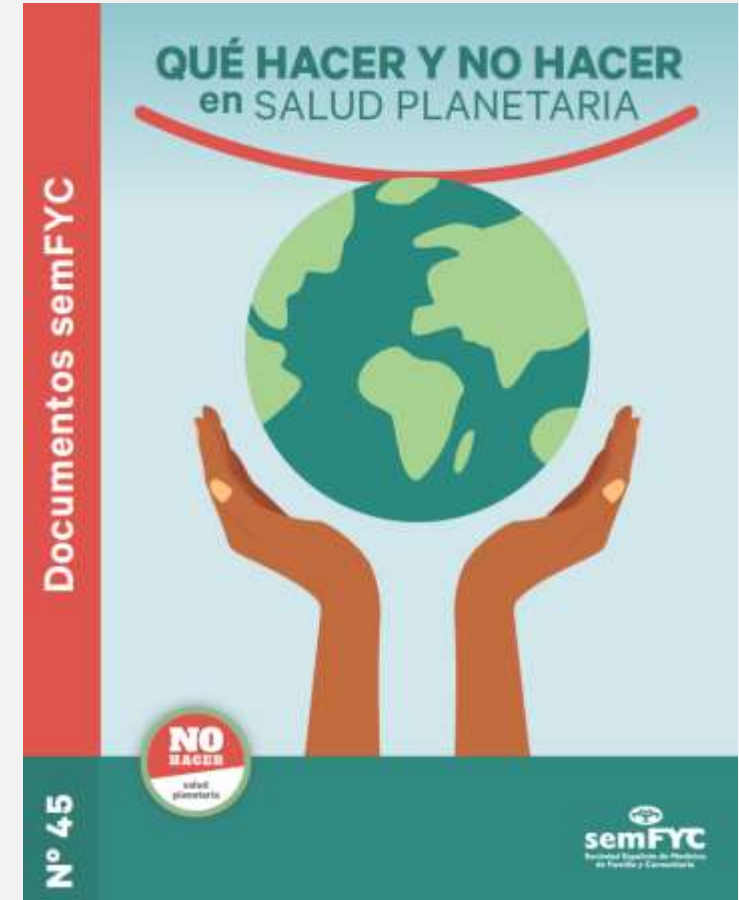
Imatge: Sigre.es

Farmacontaminació

- Contaminants emergents
- Fabricació: països en desenvolupament
- Principals vies de contaminació:
 - Consum i excreció de fàrmacs i metabòlits per orina i femta
 - Eliminació inadequada o insuficient dels medicaments caducats o no consumits
- S'estima que aprox el 50 % dels medicaments no utilitzats no es rebutja correctament (evitable)
- Impacte sobre salut humana de les restes de medicaments presents en el medi ambient està poc estudiat.

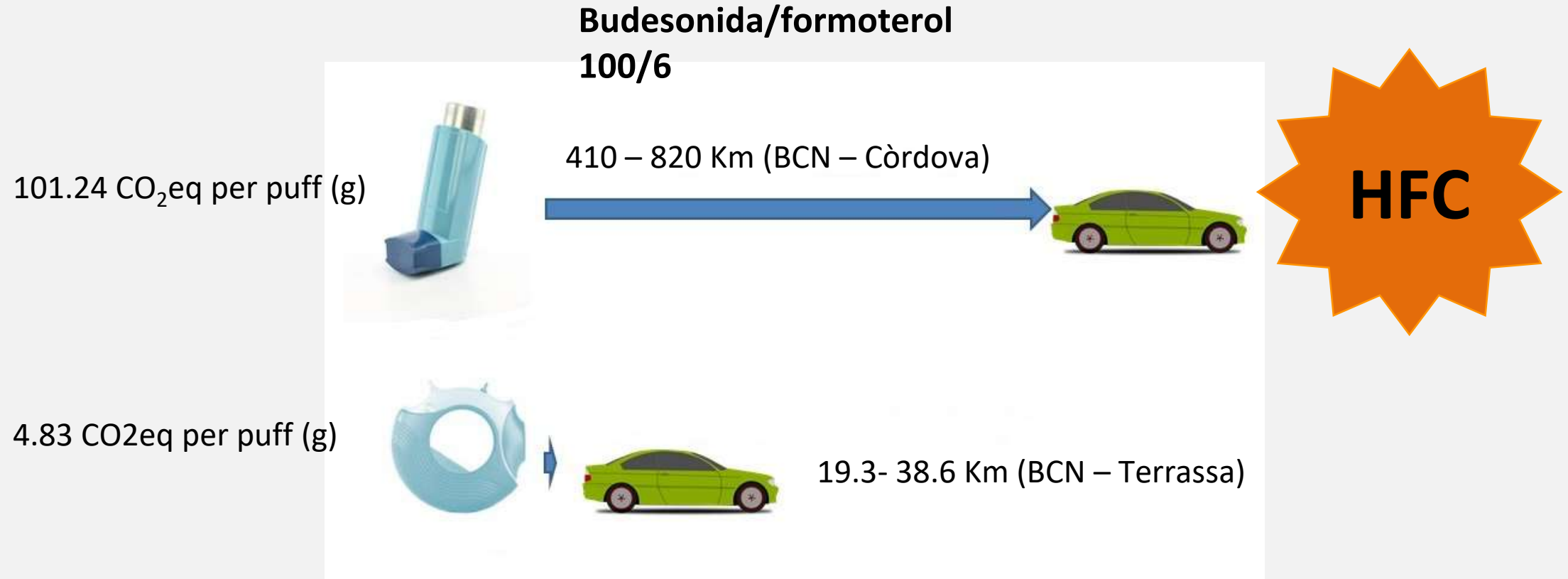
- Actualment de forma prèvia a l'autorització de comercialització d'un nou medicament d'ús humà el laboratori ha d'elaborar una avaluació del seu impacte mediambiental (ERA: Guia per l' avaluació del impacte ambiental dels medicaments d' ús humà de la EMA)
- Fàrmacs comercialitzats abans del 30 octubre del 2005 no necessiten avaluació d'impacte ambiental quan sol.liciten la renovació de l'autorització de comercialització
- Els resultats ERA no comporten denegació de l'autorització, només recomanacions. Si que poden ser denegats medicaments d'ús veterinari.

- Ús racional del medicament (professionals i pacients).
- Evitar la “medicalització”.
- Triar la presentació que més s’ajusti a la durada del tractament.
- Evitar la retirada sistemàtica dels tractaments d’ús esporàdic identificant-los a la recepta com “si cal”.
- Revisar de forma periòdica el tractament crònic: adherència, desprescripció.

Prescripció d'inhaladors

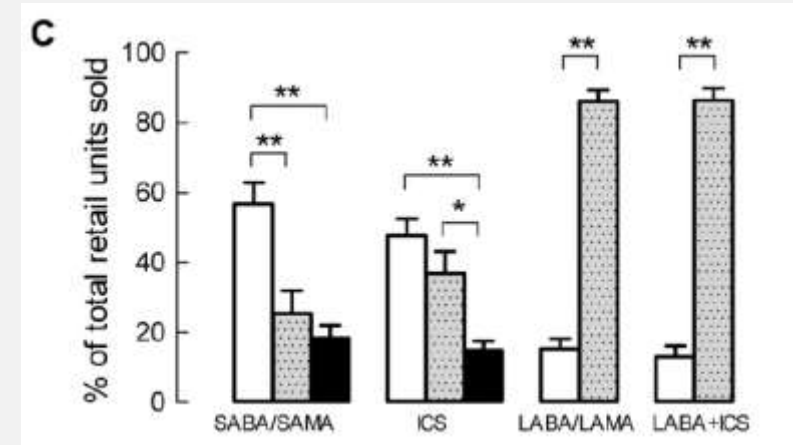
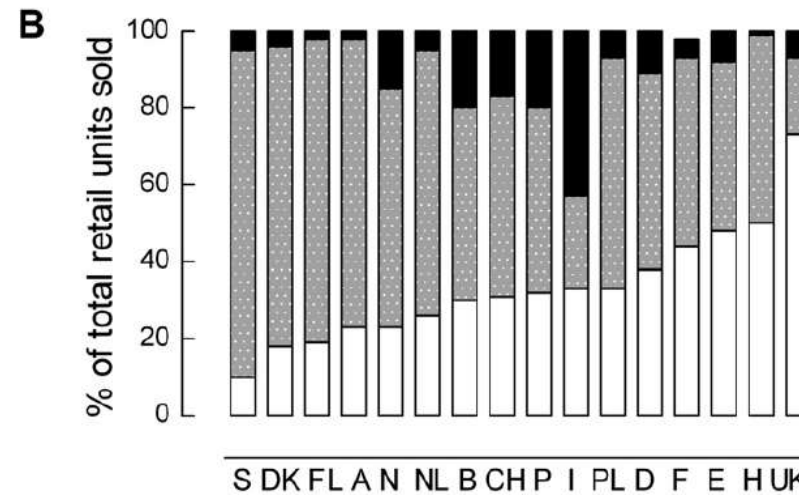
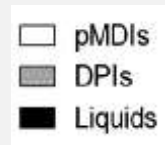
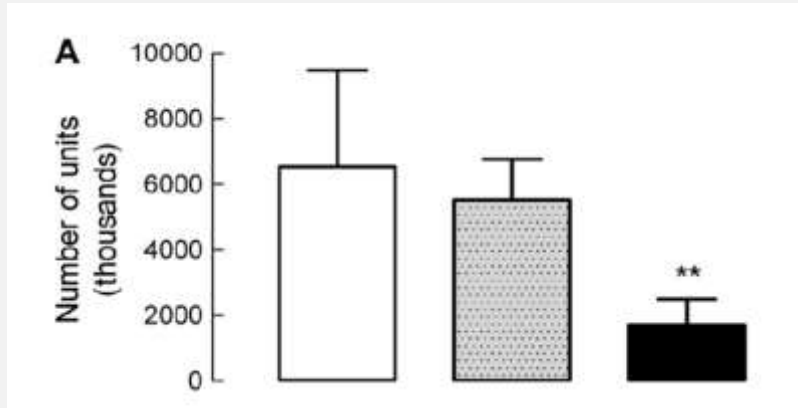
La petjada de carboni

Imatge adaptada de <https://greeninhaler.org/> amb dades de <https://northeast.devonformularyguidance.nhs.uk/formulary/chapters/3-respiratory/the-environmental-impact-of-inhalers> i GoogleMaps.

Prescripció d'inhaladors

Inhaladors en xifres

Lavorini F. et al. Retail sales of inhalation devices in European countries: So much for a global policy.

Recomanacions

- Si les característiques del pacient ho permeten, recomanar DPI o SMI (petjada de carboni fins a 18 vegades menor amb igual efectivitat i cost-efectivitat).
- Optimització del tractament: dosis òptima, menor número de dispositius, dispositius recarregables.
- Assegurar l'adherència al tractament i una tècnica inhalatòria correcta.

Smith J et al. Greener Practice. How to reduce the carbon footprint of inhaler prescribing. A Guide for healthcare professionals in the UK.

Hillman T et al. Inhaled drugs and global warming: time to shift to dry powder inhalers.

Les restes de medicaments són residus especials

- Dipositar:
 - Envasos buits o amb restes de medicaments caducats o no es necessitin
 - Dins de la caixa i amb el prospecte (identificació)
 - Xeringues precarregades o plumes amb caputxó si no es pot separar l'agulla.
- No dipositar:
 - Agulles
 - Termòmetres
 - Gasses o material de cures
 - Productes químics
 - Radiografies
 - Piles

Missatge per endur-se a casa

Impacte mediambiental i riscos en totes les fases del cicle de vida del medicament, per tant, cal millorar i optimitzar-les totes.

